

Gimnazija Celje - Center

VLOGA RIMSKOKATOLIŠKE CERKVE V ŽIVLJENJU MLADINE

Avtorja:

Sergej HORVAT, 4.e

Klemen POVŠE, 4.e

Mentor:

Sergej VUČER, prof. soc. in zgo.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2007

KAZALO:

1. UVOD	2
1.1. OPREDELITEV PROBLEMA	2
1.2. METODOLOGIJA	3
1.2.1. HIPOTEZE	3
1.2.2. ZBIRANJE PODATKOV	3
2. JEDRO	5
2.1. UVOD	5
2.1.1. Uvod v jedro	5
2.1.2. KAJ JE RELIGIJA?	6
2.1.3. CERKEV	6
2.1.4. KRŠČANSTVO	7
2.1.5. SEKULARIZACIJA	8
2.1.5. RELIGIJA IN RELIGIOZNOST V SLOVENIJI	9
2.2. INTERPRETACIJA INTERVJUJA Z DUHOVNIKOM	12
2.3. METODA SPRAŠEVANJA	14
2.3.1. VZOREC	14
2.3.2. REZULTATI OBDELAVE PODATKOV IN ANALIZA PODATKOV	15
3. ZAKLJUČEK	27
3.1. OVREDNOTENJE HIPOTEZ:	27
3.2. POVZETEK	28
4. VIRI IN LITERATURA	29
5. PRILOGE:	30

1. UVOD

1.1. OPREDELITEV PROBLEMA

Za raziskovalno nalogo, vloga rimskokatoliške cerkve v življenju mladine, sva se odločila zato, ker se kot pripadnika rimskokatoliške cerkve sprašujeva, do kam še seže vpliv rimskokatoliške cerkve, kot ustanove pri izoblikovanju norm in vrednot današnje mladine. Izpostaviti morava predvsem njeno vlogo pri vzgoji mladih. Primerjala bova vrednote rimskokatoliške cerkve in vrednote moderne mladine. Iz primerjave bova razbrala, v kolikšni meri so vrednote rimskokatoliške cerkve prisotne med mladimi. Najin cilj je tudi raziskati vpliv medijev na moderno mladino, s tem mislimo predvsem na izoblikovanje idealov in vpliva le-teh na naše vrednote in norme.

Duhovniki se kažejo mladim, kot prijatelji in kot očetje. Predmet najine raziskave bo tudi ovrednotenje te teze in kako nanjo gleda in jo občuti današnja mladina.

Najin vpogled v ta problem se bo nanašal tudi na poklic duhovnika, kot izbora mladih in kašni so razlogi za upad poklica duhovnika?

Pod drobnogled bova vzela tudi obisk in delovanje mladih v cerkvi sami. Preverjala bova v kakšni meri se udeležba pri cerkvenih dejavnostih (maša, verouk) zmanjšuje in kateri so razlogi za upad zanimanja.

1.2. METODOLOGIJA

1.2.1. HIPOTEZE

V nalogi sva si postavila 4 hipoteze:

- Vloga cerkve v življenju mladine je vedno manjša

- Vrednote cerkve so preveč tradicionalne in konzervativne za današnjo mladino

- Mediji nadomeščajo vlogo cerkve v življenju mladine

- Zanimanje za obisk v cerkvi upada in s tem posledično tudi odločanje mladih za poklic pod okriljem cerkve

1.2.2. ZBIRANJE PODATKOV

Podatke za obdelavo odgovorov na raziskovalna vprašanja za dijake celjske regije sva pridobila s pomočjo metode spraševanja – anonimne ankete, mešanega tipa. Anketni vprašalnik je sestavljen iz 13 vprašanj, 4 od teh so zaprtega tipa in 9 polodprtega.

Metoda spraševanja omogoča kvantitativno obdelavo podatkov. Kljub temu pa nas postopki lahko zavedejo v posplošeno in kvantificirano obravnavo zapletenih družbenih odnosov. Tudi okoliščine lahko vplivajo na raziskovalni rezultat (npr. vpliv raziskovalca, zaradi katerega lahko anketiranec odgovarja, kot misli da mora)

Razdelila sva 123 anket, med štiri 4. letnike na Gimnaziji Celje – Center, smer splošna gimnazija.

VLOGA RIMSKOKATOLIŠKE CERKVE V ŽIVLJENJU MLADINE

Vprašalnik sva razdelila med 78 (63%) žensk in pa 45 (37%) moških na Gimnaziji Celje – Center.

Raziskava za dijake v celjski regiji je potekala v mesecu februarju, leta 2007.

Raziskovalno nalogo sva izdelala v programu Microsoft Office Word 2003. Fond, ki sva ga pri tem uporabila je Times New Roman, velikost 12 pt: Grafe pa sva izdelala v programu Microsoft Office Excel 2003.

2. JEDRO

2.1. UVOD

2.1.1. Uvod v jedro

Religija je objektivni pojav družbene strukture in zavesti vsakega posameznika. Zasledimo jo v vseh kulturah, od najstarejših časov do današnjih dni. Zaradi te značilnosti lahko o religiji govorimo kot o kulturni univerzaliji. Religije se kažejo skozi več pojavnostnih razsežnosti.

Tem platem religije lahko dodamo še etično razsežnost in družbeno institucionalno značilnost religije.

Posebej za univerzalne religije (krščanstvo, budizem...) je značilno izoblikovanje posebnih religijskih skupnosti s posebnim tipom organizacije. V kategorijo takih religijskih skupnosti štejemo cerkev, denominacijo, sekto in kult. Te organizacije se med seboj razlikujejo po številu članov, stopnji organiziranosti, načinu vstopa novih članov, odnosov do posvetnega sveta...

Religija je na različne načine vpeta v družbeno dogajanje, zato lahko govorimo o različnih družbenih funkcijah religije.

V zadnjih dveh stoletjih pa je v zahodni krščanski družbi prišlo do mnogih sprememb, ki so imele daljnosežen vpliv na vlogo in pomen religije v družbi. Seveda govorimo o sekularizaciji, ki je posledica prehoda iz tradicionalne v moderno družbo in jo označujemo kot proces, v katerem posvetni način življenja prevladuje nad religioznim.

V modernih družbah pa naj bi upadla religioznost med prebivalstvom. Ta se kaže predvsem v neupoštevanju religioznih norm v vsakdanjem življenju (norm v zvezi s spolnostjo, ki jih predpisuje rimskokatoliška cerkev) in tudi k nepoznavanju in nesprejemanju tradicionalnih verskih predstav.

2.1.2. KAJ JE RELIGIJA?

Izraz religija prihaja iz latinske besede religio, katere etimološki izvor naj bi bil v glagolu religari (povezati se), po nekaterih pa tudi reeligere (ponovno izbrati) ali relegere (spoštljivo obravnavati).

Danes služi za označevanje posebne družbene oblike zavesti (različne od umetnosti, morale, filozofije, znanosti...), za katero naj bi bila specifična obravnava kategorija nadnaravnega, transcendentnega, sveta. Natančneje: religija je oblika zavesti, za katero je značilno verovanje v neko transcendentno, nadnaravno, sveto stvarnost. Kot stvarnost, ki bistveno presega človeka in njegovo moč, ki je radikalno drugačna in skrivnostna a, ki je hkrati na poseben način odprta za človeka in usmerjen k njemu. Religiozno verovanje tako vključuje zavest o medsebojnem specifičnem odnosu med človekom in svetom.

Hkrati se izraz religija uporablja za označevanje posameznih družbeno obstoječih sistemov verovanj in predstav normiranega obnašanja in simbolov. Nosilec take religije (npr. rimska religija) je neka že sicer obstoječa družbena skupnost kot rod, pleme, država ali posebna verska skupnost, ki vključuje le opredeljene pripadnike neke religije.

Oba pomena izraza religije bi lahko povezali v sledečo opisno ali fenomenološko opredelitev: religija je družbeno obstoječ (simbolni) sistem verovanj in predstav, obnašanja in simbolike, katerega nosilec je določena družbena skupnost ali skupina in ki ga pri vanj vključenih posameznikih spremlja doživetje sveta (nadaravne, skrivnostne a hkrati k človeku obrnjene stvarnosti).

2.1.3. CERKEV

Pojem cerkev je (idealni tip po Webrovem pomenu) Troeltsch oblikoval zlasti na podlagi srednjeveškega izkustva krščanstva v zahodni Evropi. Gre za versko skupnost, ki pretendira na univerzalnost (naj bi zajela ves svet in vsilila svojo oblast vsem ljudem). Dejansko nikoli ne doseže popolne univerzalnosti, postane pa vladajoča verska ustanova vsaj v nacionalnih mejah, včasih – kot v evropskem srednjem veku – pa tudi v dokaj večjih razsežnostih.

Cerkev podpira vladajočo institucionalno ureditev, sistem oblasti neke družbe in je sama del ureditve, običajno tisti del, ki celoti podeljuje legitimiteto. Do krepitve tovrstne povezave prihaja tudi, če cerkev meni, da je za uresničevanje njenega poslanstva dovoljena tudi uporaba

telesne sile, kjer pa seveda potrebuje podporo posvetne oblasti – države. Otroci postanejo člani, pripadniki cerkve takoj po rojstvu, tako rekoč avtomatsko, vsekakor brez zavestnega pristanka, toda seveda v okviru posebnega obreda.

Položaj cerkve lahko preide v denominacijo, ali pa celo v sekto. Nasploh pa danes pod vplivom sekularizacije, uveljavitve načela ločitve cerkve od države, pa tudi že pod vplivom modernizacije nekdanjega položaja cerkve v polnem, idealno – tipskem pomenu ni možno doseči, morda niti približati se mu.

Znoj cerkve, kot zelo obsežne organizacije, včasih prihaja do posebnih oblik organiziranja vernikov s posebnimi nagnjenji: verniki, ki so bolj navdihnjeni, navdušeni, zagnani, ali pa verniki, ki strmijo k nekemu posebnemu smotru, oblikujejo neko svojo skupnost ali tradicijo znotraj cerkve, kar cerkev bolj ali manj dovoljuje. Temu pravimo majhna cerkev znotraj velike ali mala tradicija znotraj velike. Na take primere naletimo pogosto, saj morajo cerkve bolj kot ostale ustanove dokazovati svojo prožnost, da ne bi prihajalo do odcepitve, itd.

Za katoliško pojmovanje cerkve je zelo pomemben Tomaž Akvinski, sloviti teolog iz 13. stoletja. Zanj je cerkev živo telo, na katerega so vezane tri kreposti: vera, upanje in ljubezen. Akvinski opredeli ljubezen ne samo, kot ljubezen do drugih ampak, kot povezanost s cerkvijo. Enotnost cerkve se kaže kot medsebojna povezanost članov in kot podrejenost cerkve enemu poglavarju.

2.1.4. KRŠČANSTVO

Oznaka za religijo, ki temelji na verovanju v Jezusa Kristusa na način, kot je predstavljeno v krščanskem svetem pismu, posebej v tako imenovani Novi zavezi. Temeljna tema krščanstva je odrešenje človeka in človeštva od stanja smrtnosti, egoizma, neenotnosti, trpljenja, svobode in sovraštva. Tako stanje naj bi bilo posledica izvirnega greha. Po krščanskem verovanju naj bi se božji sin učlovečil, prevzel človeško naravo v Jezusu – ne da bi zato nehal biti bog – ter s svojim učlovečenjem zagotovil ljudem božjo bližino, večno življenje in odrešenje od nasledkov izvirnega greha. Vsi, ki so združeni s Kristusom, ki so eno v Kristusu, tvorijo cerkev. Taka ideja odrešenja je bila vodilo pri oblikovanju krščanske dogmatike, ki je v prvih stoletjih krščanstva opredelila Jezusa Kristusa kot pravega boga in pravega človeka v eni osebi.

Kršćanstvo je »univerzalna religija«, primarno usmerjena k posamezniku in k njegovem odrešjenju, za razliko od rodovno – plemensko – državnih religij, ki so usmerjene k družbenim institucijam in njihovi sakralizaciji, utemeljevanju in ohranjanju.

2.1.5. SEKULARIZACIJA

Izraz sekularizacija se je v zgodovini najprej uporabil, ko se je govorilo o »sekularizaciji cerkvenega imetja« - odvzemu ali prevzemu cerkvenih posestev s strani države ali posvetnih oseb v 17. in 18. stoletju. V zadnjih desetletjih pa se je v sociologiji (religije) uveljavil kot oznaka za celoto procesov in učinkov modernizacije na religijskem področju, torej kot ekvivalenten – ali še bolj reprezentant – pojma modernizacije družbe na področju religije in religioznega

Sama beseda sekularizacija se veže na latinski saeculum, s katerim se je prevajajo novozavezni »aion« - čas oziroma svet (v pomenu »svet tega časa ali svet tega časa – ki stoji nasproti času in svetu božjega kraljestva; sekularizacija bi tako pomenila posvetovljenje v nakazanem smislu.

V najširšem pomenu naj bi z izrazom sekularizacija torej pokrivali spremembe, ki so nastale v moderni (meščanski, industrijski) družbi z ozirom na religijo. V tej vlogi je sekularizacija bolj ali manj uspešno izpodrinila druge izraze, ki so tudi skušali označiti omenjene spremembe: desakralizacijo, laizacijo, razcerkvenjenje. Vsi ti izrazi razločno govore o nekaterih vidikih in značilnosti dogajanja, so pa vsi po vrsti preveč parcialni.

Vrh sociološkega razpravljanja o sekularizaciji je bil dosežen v 60-ih in 70-ih letih S svojimi deli, značilnimi naslovi so se takrat profilirali avtorji, kot so: David Martin, Peter Berger in drugi. V razpravo so bili tako rekoč od vsega začetka vključeni tudi teologi. Popularizirano in poenostavljeno govorjenje o sekularizaciji je bilo pogosto označeno kot neustrezno mešanje sociologije in teologije. Tovrstni kritiki se je skušalo izogniti in jo upoštevati tudi z razlikovanjem med sekularizacijo in sekularizmom. Vsekakor pa je bila, kot ugotavljajo sekularizacijska teza ena najbolj vztrajnih raziskovalnih programov v sociologiji in njenih dolgoročnih teoretskih okvirih. Usmerjala je tako v empirično sociološke kot zgodovinsko raziskovanje kot k temeljnim teoretskim osmiselitvam in njihovim kontraverzam pri obravnavanju moderne družbe na eni in opredeljevanju religije na drugi strani.

2.1.6. RELIGIJA IN RELIGIOZNOST V SLOVENIJI

Sistematične empirične sociološke raziskave religioznosti prebivalcev in prebivalk Slovenije potekajo že od sredine 60-ih let. Začele so se leta 1968 z obsežno anketno raziskavo med slovenskimi gimnazijski. Avtor raziskave je bil sociolog Marko Kerševan. Vprašanja o religioznosti, odnosu do religije in religioznih naukov, obiskovanju cerkvenih obredov itd je vključevala tudi prva raziskava slovenskega javnega mnenja istega leta in potem vse naslednje. Skoraj sočasno so tudi cerkvene institucije začele sistematično proučevati svoje gradivo o krstih, cerkvenih porokah, pogrebih, udeležbi pri nedeljskih verskih obredih itd. Po letu 1991 je bila Slovenija vključena tudi v mednarodne raziskovalne projekte, ki so proučevale religijo v sodobnem svetu. Poglejmo, kaj nam o religiozni samoopredelitvi prebivalcev in prebivalk Slovenije in obiskovanju cerkvenih obredov povedo podatki, pridobljeni v longitudinalni raziskavi »slovensko javno mnenje«.

Tabela 1: Izjave o vernosti prebivalcev v Sloveniji, 1968 - 1993

	1968	1973	1978	1983	1988	1990	1992	1993
verne	67.8	66.4	45.3	47.7	56.3	60.7	60.2	60.8
neverni	29.6	29.8	42.8	38.6	30.7	26.3	26.3	23.2
neopredeljeni	2.6	10.8	11.9	13.7	13	13	13	15.9
	100% (2475)	100% (2098)	100% (2064)	100% (2067)	100% (2075)	100% (2074)	100% (1035)	100% (1043)

VLOGA RIMSKOKATOLIŠKE CERKVE V ŽIVLJENJU MLADINE

Tabela 2: Obiskovalci cerkvenih obredov med prebivalci Slovenije, 1968 - 1993

	1968	1973	1978	1983	1988	1990	1992	1993
redno: 1-krat tedensko ali več	21.7	17.7	11.8	11	12.4	13	22.7	13
priložnostno: manj kot 1- krat tedensko	37.2	38.5	33.8	38.4	44.3	47.6	41	45.8
ne obiskujejo in preostali	41.1	43.8	54.4	50.6	43.3	39.4	36.3	41.2
	100% 2475	100% 2098	100% (2064)	100% (2067)	100% (2075)	100% (2074)	100% (1035)	100% (1043)

Tabela 3: Ali se imate za religiozne, nereligiozne ali ateiste? 8 V (%)

	religiozni	nereligiozni	ateisti	neopredeljeni
Evropa	57	30	4,	8,5
Slovenija	60	15	7	17

Tabela 4: Obiskovanje verskih obredov (v %).

	vsako nedeljo	mesečno	veliki prazniki	skoraj nikoli
Evropa	26	11	23	40
Slovenija	23	12	29	36

Kot lahko razberete iz tabel, je za 70-ta leta značilno upadanje religioznosti in obiskovanje cerkvenih obredov, vendar je v začetku 80-ih let prišlo do preobrata. Opazno je naraščanje religioznosti kot tudi cerkvenih obredov. Družbeni, politični in gospodarski preobrat pa (prehod in socialističnega sistema v parlamentarno demokracijo in tržno gospodarstvo). Na začetku 90-ih let na religijskem področju ni prinesel bistvenih sprememb, kar je značilno za 90-eta leta je bilo vsaj v zametkih prisotno že v 80-ih. Podobno je značilno tudi za druge evropske države (tako vzhodno kot zahodno evropske). Nekateri podatki iz raziskav v 90-ih letih tudi kažejo, da je tip vernosti tudi precej povezan s slojevsko pripadnostjo (in v zvezi s tem z izobrazbo in poklicem ter dohodki). Več vernosti nasploh in več cerkvene vernosti je pri slojih, ki so na slabšem družbenem položaju.

Na religioznost vplivata tudi spol in starost. To so med drugim ugotavljali tudi v raziskavi o stanju religioznosti in odnosu do cerkve v srednje in vzhodno evropskih državah po prehodu iz komunizma leta 1997.

2.2. INTERPRETACIJA INTERVJUJA Z DUHOVNIKOM

Za ta del najine raziskovalne sva se odločila pridobiti interju duhovnika, iz najinega domačega kraja, ki svoj poklic opravlja tri leta. Najinega sogovornika so na začetku, kot otroka navdušili starši, katerega so brez pisile pošiljali k sv. maši. Pomemben dogodek v njegovem življenju pa je bil srečanje z menihi salezjanci, saj se je pravzaprav zaradi njih in njihovega domačega pristopa odločil za poklic duhovnika. Pri odgovoru na vprašanje o vlogi pri vzgoji mladih se intervjuvanec vidi, kot nosilec dveh vlog, poskuša torej biti sovrstnik in hkrati starš. Njegova interpretacija vloge pri vzgoji mladih pa se zelo veže na spoznanje sociologa G. H. Meada in sicer na pomembne druge in razvoj družbenega jaza. Posameznik postane postopoma sposoben dojeti pričakovanja pomembnih drugih, ki jih projicira duhovnik skozi sekundarno socializacijo. To pa pomeni, da tak posameznik ponotranja vrednote rimskokatoliške cerkve ter razvija družbeni jaz, kar pomeni, da je posameznik sposoben razlikovati med "jaz" in "sebe", kar se pa razvije pri sedmih ali osmih letih, čas ko se otrok prvič vključuje v verouk. Kot vemo pa rimskokatoliška cerkev opravlja tudi določene družbene funkcije. Funkcija, ki bi jo posebej poudaril pa je socialno – nadzorna funkcija religije. Namreč duhovnik s svojim pristopom poskuša vplivati na mišljenje današnje mladine v svetu in stanje le tega, torej opravlja socialno – nadzorne in legitimacijsko funkcijo religije. Pri označevanju katere vrednote so najpomembnejše pri današnji mladini, pa je naštel prijateljstvo, zabava zaupanje, družina in denar. Te vrednote pa se le delno pokrivajo s tradicionalnimi vrednotami rimskokatoliške cerkve. Med mladimi pa so na prvem mestu prijateljstvo in družina ter pri mnogih primerih tudi zaupanje. Pri omenjenih vrednotah gre za takoimenovane tradicionalne elemente kulture oz. tipične rimskokatoliške vrednote. Te vrednote so pri mladih ponotranjene in dejansko usmerjajo družbeno akcijo širšega kolektiva. Kot sva že omenila so te vrednote le delno prikrivajo z vrednotami rimskokatoliške cerke. Cerkev ima avtoritarno interpretacijo vrednot, to pomeni, da ona pokaže, kaj je prav in kaj ni. Opazna pa je tudi prilagoditev prularnemu verskemu okolju. Stavek: " mladi naj se odločijo ali je to prav ali ne " pa govori o tem, da danes idealno tipskih religijskih organizacij ni več, meje med njimi so izbrisane. Za intervjuvanca pomeni pasivnost neko nedejavnost v vseh pogledih življenja. Naprimer: Mladi le sedijo pred TV-ji, računalniki in ne počnejo nič ustvarjalnega, kar pa se veže na potrošniško družbo in pasivnost le v tej. Bolje bi bilo trditi, da mlade

VLOGA RIMSKOKATOLIŠKE CERKVE V ŽIVLJENJU MLADINE

usmerja užitek, hedonizem, ki pa ga skozi potrošnjo in preživljanje prostega časa narekujejo množični mediji skozi projeciranje vrednot.

2.3. METODA SPRAŠEVANJA

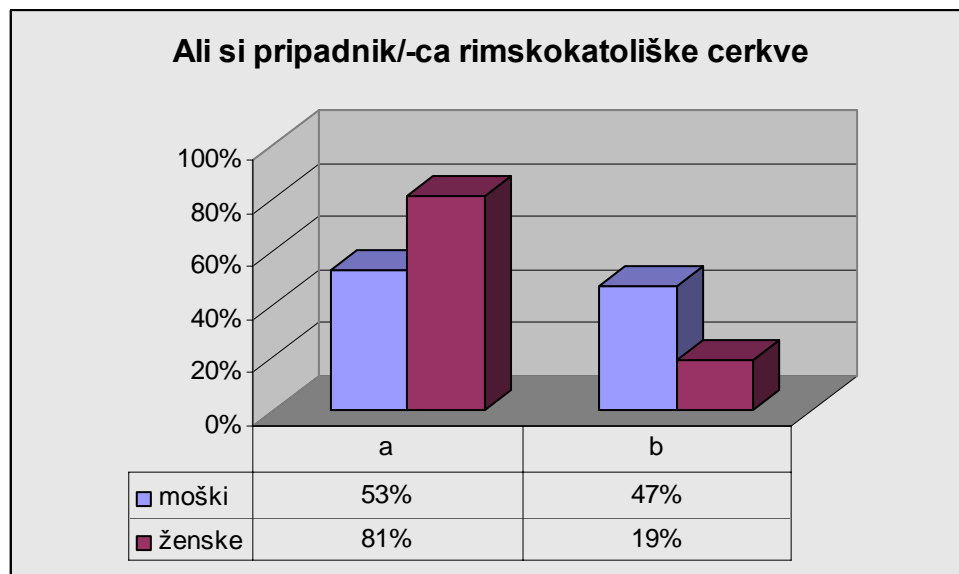
2.3.1. VZOREC

moški	45 ali 37%
ženske	78 ali 63%
skupaj	123 (100%)

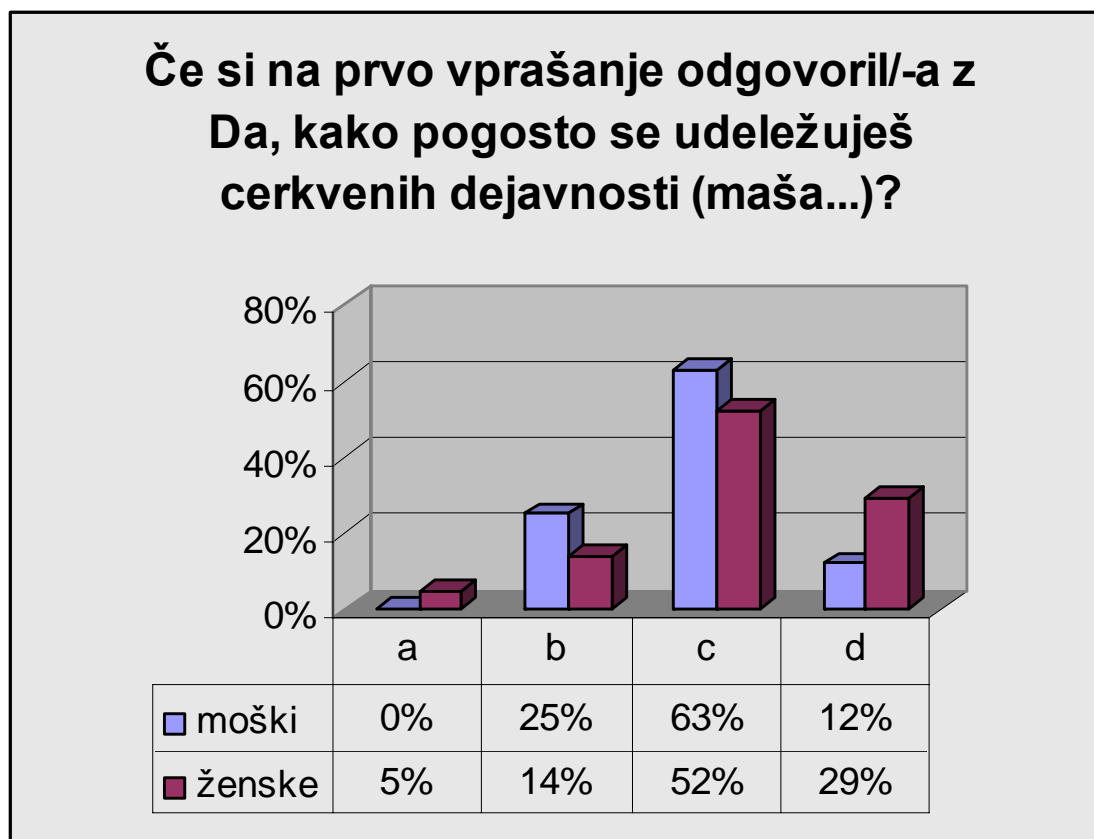
V anketi sva anketirala 123 dijakov 4. letnikov , Gimnazije Celje – Center. Od tega 78 (63%) žensk in 45 (37%) moških.

2.3.2. REZULTATI OBDELAVE PODATKOV IN ANALIZA PODATKOV

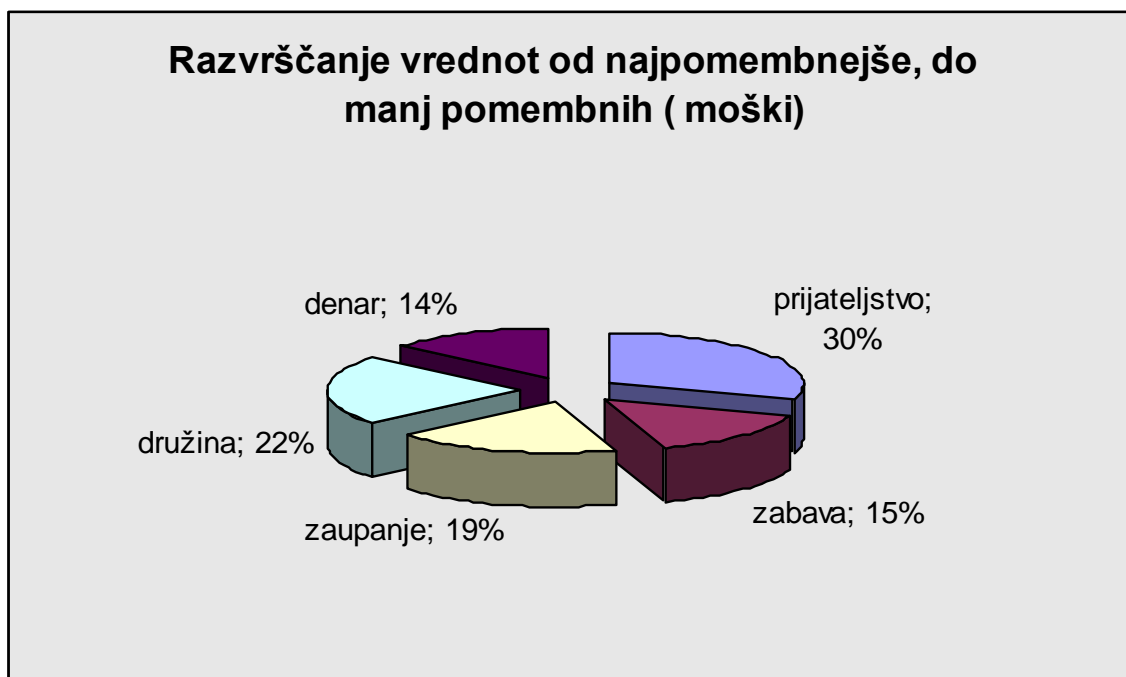
	da, sem pripadnik...	ne, nisem pripadnik...
moški	24	21
ženske	63	15

Tradicionalne vrednote rimskokatoliške cerkve so v mnogih pogledih še zelo močno ukoreninjene v zavesti mladine in ponotranjene v primarni socializaciji. Zato se tudi mnogo staršev odloči za krst svojih otrok. Ampak, če pogledamo raziskave iz preteklih let, lahko pridemo do sklepa, da se število pripadnikov rimskokatoliške cerkve skozi čas manjša. Za upadanje pripadnosti bi predvsem izpostavila globalno mrežo medijev in njihov vpliv na vrednote in norme današnje mladine, katere nadomeščajo tradicionalne vrednote.

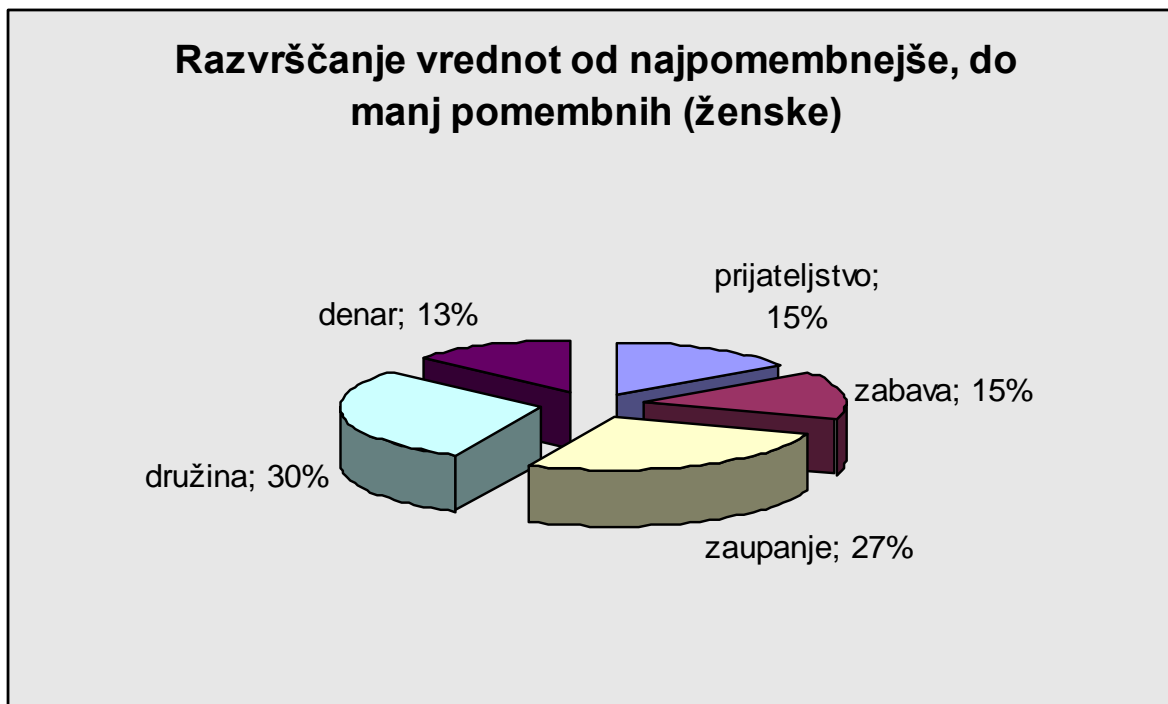
	1-krat ali večkrat tedensko	1-krat ali 2-krat mesečno	Ob večjih praznikih	drugo
moški	0	6	15	3
ženske	3	9	33	18

Večina mladih se udeležuje cerkvenih dejavnosti le ob večjih praznikih. To nakazuje na dejstvo, da je svet ena velika globalna vas, ki se razvija in spreminja. Z novimi znanstvenimi odkritji postaja verovanje v nekaj svetega in neoprijemljivega vedno manjše, zato tudi upada pogostejše obiskovanje pri cerkvenih dejavnostih. To obiskovanje se je pri mladih ohranilo le ob večjih cerkvenih praznikih in drugih posebnih priložnosti, kar pa kaže na dejstvo, da je udeleževanje mladih postalo avtomatizirano.

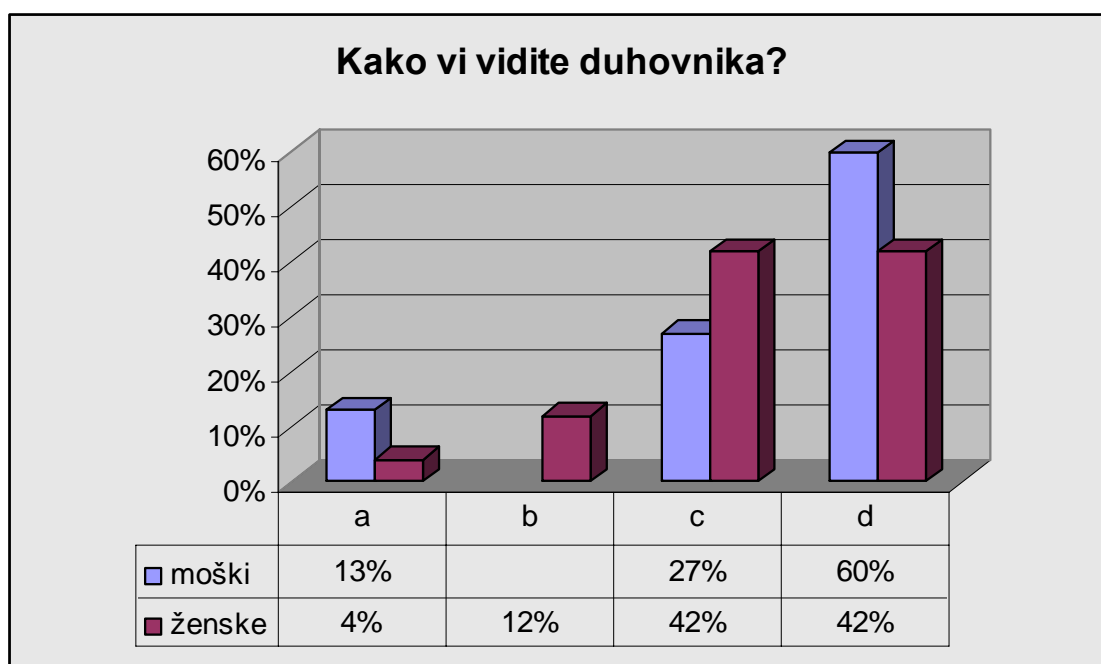
	prijateljstvo	zabava	zaupanje	družina	denar
moški	30%	15%	19%	22%	14%

V času, ko vrednote niso to, kar so bile, se še zmeraj vidi dokaj močan vpliv rimskokatoliške cerkve pri izoblikovanju teh vrednot. Mnoge izmed njih pa so ponotranjenje skozi pomembne druge, predvsem starše. Zato tudi vidimo, da je pri moškem delu anketirancev najpomembnejša vrednota prijateljstvo, sledi ji družina, ...

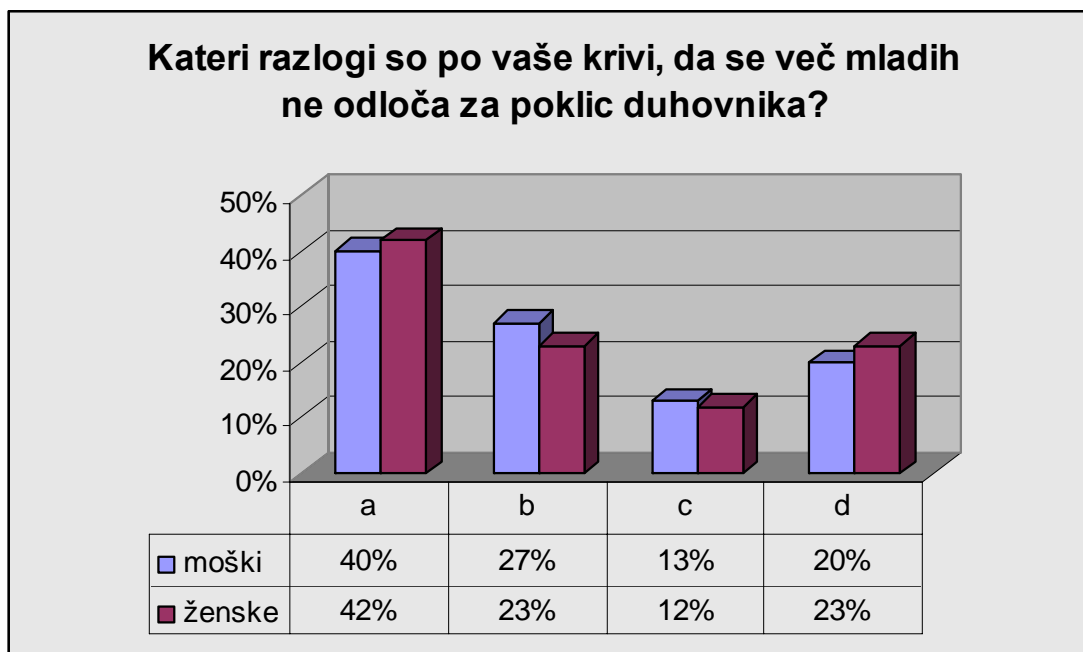
	prijateljstvo	zabava	zaupanje	družina	denar
ženske	15%	15%	27%	30%	13%

...Medtem ko je pa pri ženskah najpomembnejša vrednota družina, tej pa sledi zaupanje... To kaže tudi na razlike med spoloma.

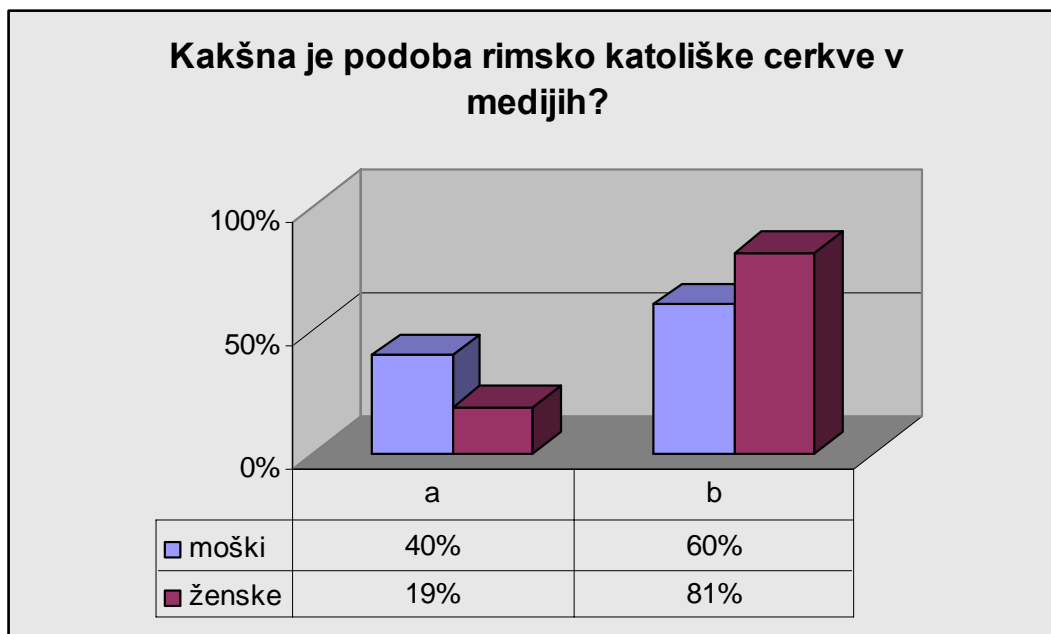
	kot prijatelj	kot »očeta«	kot učitelja	drugo
moški	6		12	27
ženske	3	9	33	33

Za razliko od prejšnjih stoletij, ko je bil poklic duhovnika zelo cenjen in spoštovan, pa ima danes v današnji moderni družbi mladina o tem poklicu popolnoma drugačno mnenje. Za izoblikovanje takega negativnega mnenja (mnogi vidijo duhovnika kot pripadnika zastarelega konzervativnega sveta) kot nadzornika ljudi in kot interpretatorja verskih besedil) bi predvsem navedla negativno medijsko izpostavljenost in razne škandale, ki imajo v medijih velik odmev.

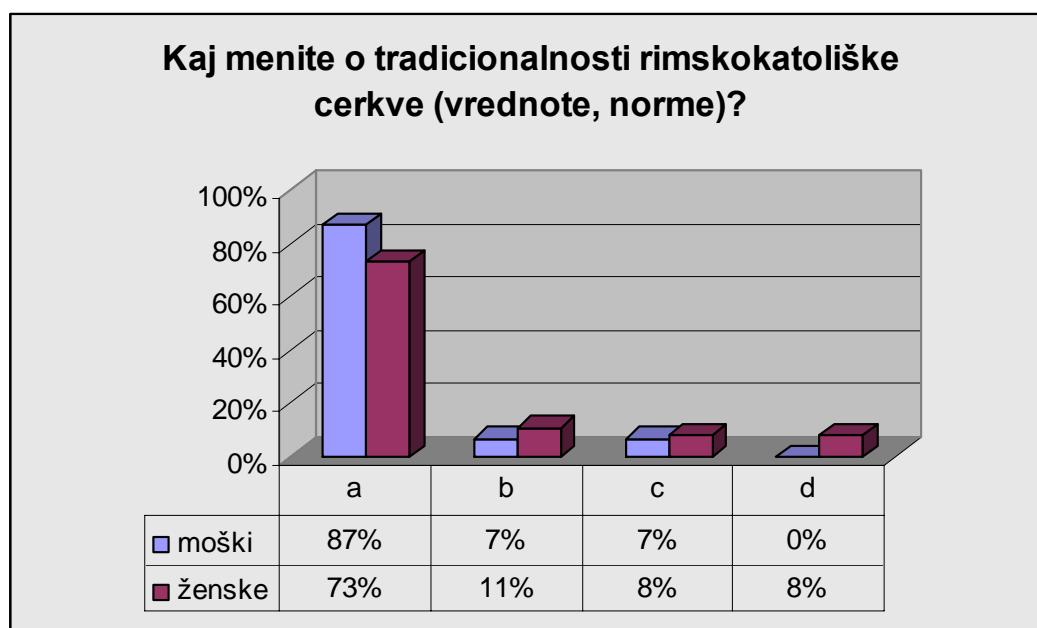
	celibat	staromodnost poklica	nezmožnost razvijanja kariere	drugo
moški	18	12	6	9
ženske	33	18	9	18

Kot sva že omenila pri prejšnjem vprašanju je poklic duhovnika v moderni družbi močno nepriljubljen in nezaželen. Do teh ugotovitev sva prišla v rezultatih ankete, ki navaja razloge za tako stanje. Glavni krivec za ne odločanje tega poklica je predvsem celibat in kar je zanimivo, pri obeh spolih. Veliko mladih pa predvsem motijo vse tri naštetje omejitve, kar spet potrjuje najine domneve, da je poklic duhovnika preveč staromodno in konzervativno za današnje moderne čase.

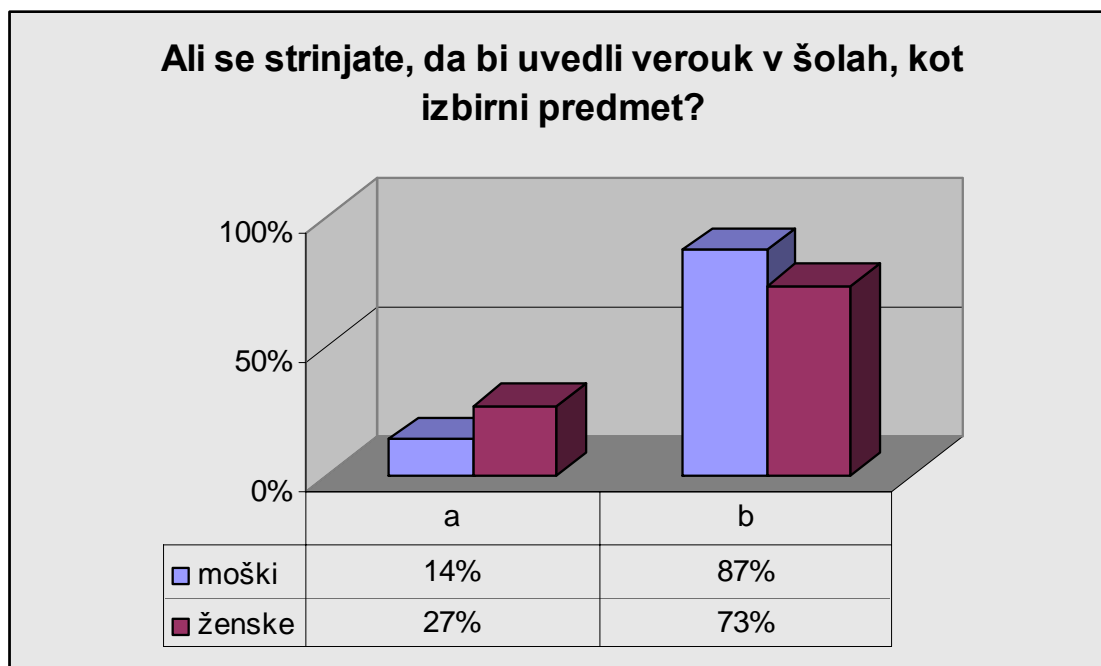
	pozitivno	negativno
moški	18	27
ženske	15	63

Po mišljenju anketirancev je podoba rimskokatoliške cerkve v medijih negativno nastrojena. Večina kot glavnega krivca, vidi pedofilijo. Za negativno podobo cerkve pa navajajo tudi korupcijo, netoleranco in denacionalizacijo. V tem primeru je zelo lepo predstavljen vpliv medijev na mišljenje današnje mladine. Vse pa le ni tako črno. Nekaj anketirancev vidi cerkev tudi v bolj pozitivni luči. S propagando svojih pozitivnih vrednot poskušajo pridobiti nove vernike.

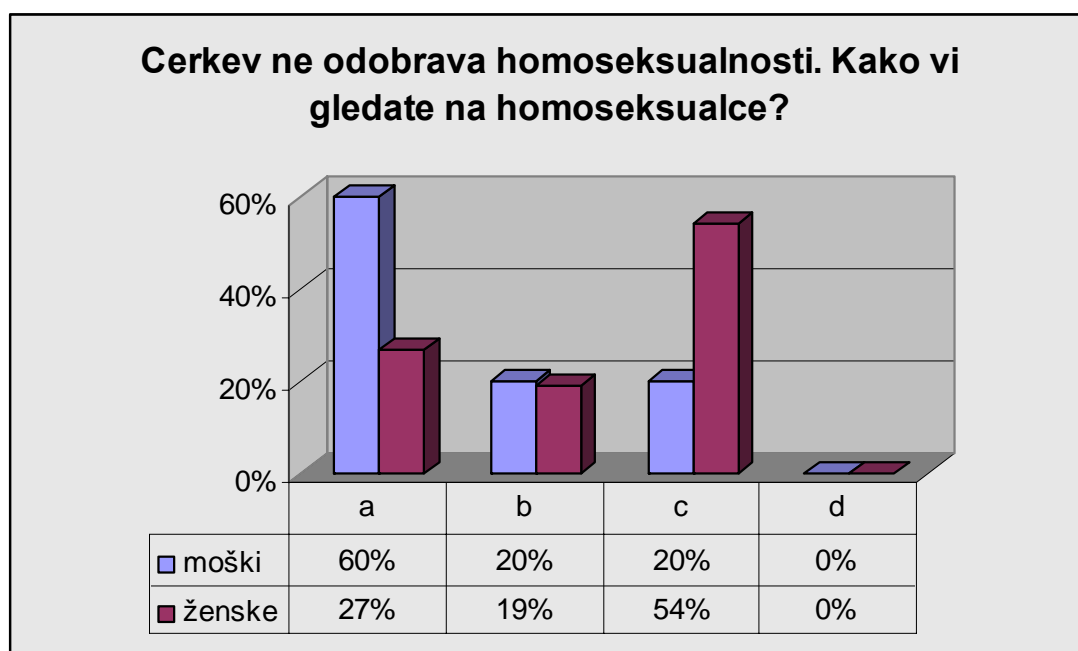
	preveč tradicionalna	ravno prav tradicionalna	premalo tradicionalna	drugo
moški	39	3	3	0
ženske	57	9	6	6

Po večinskem mnenju je rimskokatoliška cerkev preveč tradicionalna. Ker se moderni svet vedno bolj spreminja, v njem ni prostora za toga in stara prepričanja, ki niso prilagodljiva moderni družbi in zaradi te nesposobnosti prilagajanja je rimskokatoliška cerkev v očeh mladih preveč tradicionalna in zato tudi manj obiskana.

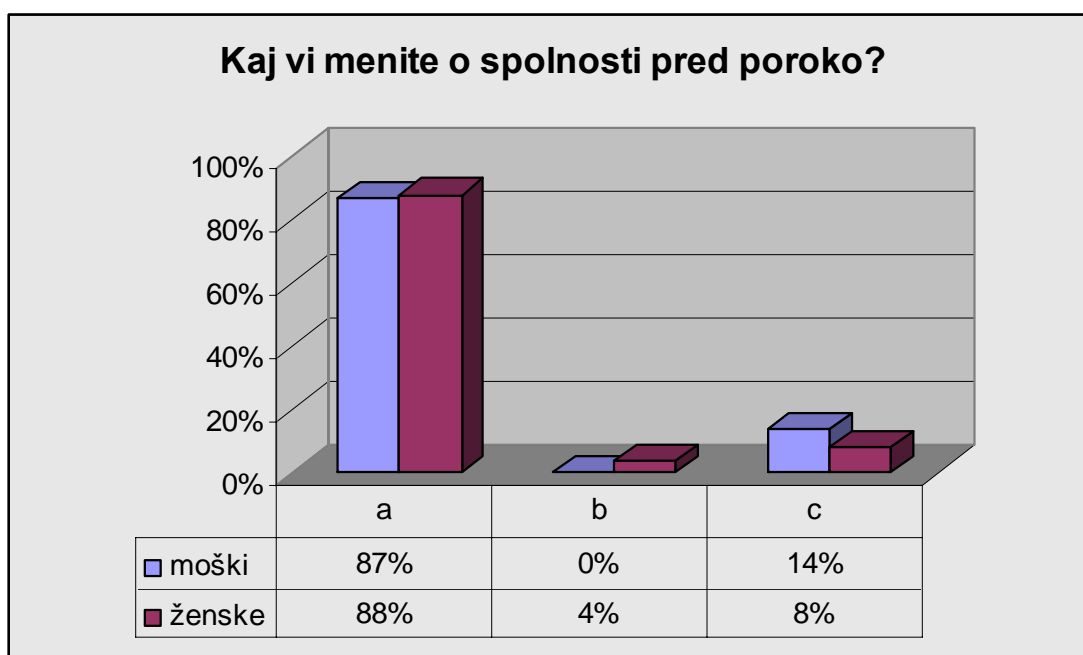
	za uvedbo	proti uvedbi
moški	6	39
ženske	21	57

Večina mladih je proti uvedbi verouka v šolah, tudi kot izbirnega predmeta. Iz prejšnjih vprašanj izvemo, da je današnja mladina negativno nastrojena proti rimskokatoliški cerkvi, zato tudi tukaj prideva do ugotovitve, da je to glavni krivec za nasprotovanje uvedbe verouka v šolah, pa čeprav le kot izbirnega predmeta.

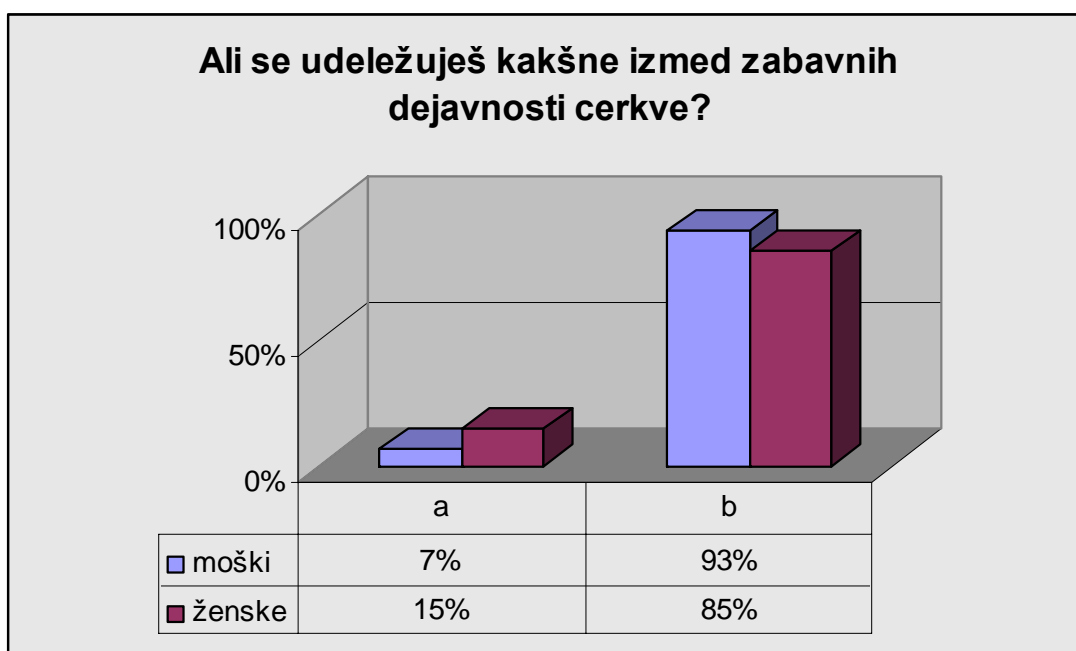
	jih odobravam	jih ne odobravam	nimam posebnega mnenja	drugo
moški	27	9	9	0
ženske	21	15	42	0

Večina anketirancev odobrava homoseksualce ali pa o njih nima posebnega mnenja. Po tem podatkih sklepava, da je razkorak med rimskokatoliško cerkvijo in mladino tako velik, kar se tiče kontraverznih tem. Tukaj spet navajava togost cerkvenih krogov, kot glavnega akterja za to mišljenje. Ironično pa vidiva dejstvo, da na eni strani rimskokatoliška cerkev ne odobrava homoseksualnosti, po drugi strani pa iz cerkve prihajajo razkritja o pedofiliji.

	odobravam	sem proti	drugo
moški	39		6
ženske	69	3	6

Spolnost pred poroko po ugotovitvah iz ankete mladi v skoraj 90 % odobravajo. Ker je to vprašanje podobno prejšnjemu, lahko razlagamo rezultate na podlagi prejšnjih ugotovitev. Rimskokatoliška cerkev je preveč tradicionalna in toga za današnjo svobodomiselno mladino.

	obiskujem	ne obiskujem
moški	3	42
ženske	12	66

Kot kažejo nekatere javne raziskave in ankete rimskokatoliška cerkev izgublja velik delež svojih pripadnikov in vernikov, zato poskušajo nove člane privabljati na različne nove načine. Privabiti želijo predvsem mlajše vernike, zato ustanavljajo razne zabavne dejavnosti, mladinska zborovanja, oratorije, ki jih vodijo duhovniki in mladi animatorji. Ko je rimskokatoliška cerkev odprla te oratorije, se je na nek način hotela posodobiti in pokazati njeno drugo plat. Ampak kot kažejo rezultati najine ankete, jim ne uspeva dovolj dobro. Tista peščica anketirancev, ki pa obiskuje zabavne dejavnosti cerkve, se pa udeležuje mladinskih zborovanj in oratorijev.

3. ZAKLJUČEK

3.1. OVREDNOTENJE HIPOTEZ:

Hipoteza 1: Vloga cerkve v življenju mladine je vedno manjša

Ta hipoteza je bila potrjena s strani anket in s strani duhovnika, s katerim sva opravila intervju. Duhovnik je še navedel dejstvo, da je dejavne mladine res številčno manj, ampak da so drugače dejavni kot pred dvajsetimi leti. Pri rezultatih ankete pa sva ugotovila, da je sicer večinoma anketirancev pripadnikov rimskokatoliške cerkve, vendar se ne udeležujejo pri dejavnostih cerkve.

Hipoteza 2: Vrednote cerkve so preveč tradicionalne in konzervativne za današnjo mladino

Trditev je neizpodbitno potrjena s strani ankete, namreč skoraj 90 % vseh anketirancev meni, da so vrednote cerkve preveč tradicionalne in posledično se zaradi tega vse manj mladih udeležuje pri dejavnostih le te.

Hipoteza 3: Mediji nadomeščajo vlogo cerkve v življenju mladih

Današnja mladina je vse bolj dovzetna na razne vplive medijev, kar se tudi kaže v anketi pri vprašanju, kakšna je podoba cerkve v medijih. Večina anketirancev meni, da cerkev uživa negativno podobo v medijih. S tem pa sva tudi potrdila hipotezo, saj so mediji tisti, ki moderni mladini pomagajo izoblikovati sliko v svetu.

Hipoteza 4: Zanimanje za obisk v cerkvi upada in s tem posledično tudi odločanje mladih za poklic pod okriljem cerkve.

Hipoteza je potrjena, saj se večina anketirancev, kot smo že izvedeli pri interpretaciji prve hipoteze, ne udeležuje dejavnosti, vezane na cerkev. Za posledice, ki so pa vezane s poklicem duhovnika, pa večina vidi v celibatu, nezmožnosti razvijanja kariere in staromodnosti poklica. Te razloge je navedel tudi najin prvi sogovornik duhovnik..

3.2. POVZETEK

Najine prvotne hipoteze so se izkazale za pravilne in potrjene s strani ankete in s strani duhovnika, s katerim sva opravila intervju. Danes je vloga mladine v Rimskokatoliški cerkvi res manjša, razlogi za manjšo udeležbo pa so prevelika togost in tradicionalnost Cerkev same, spreminjanje družbe v potrošniško tvorbo ter vedno večji vpliv medijev na vrednote današnje mladine. Današnja mladina se spreminja le v pasivno potrošniško skupino, ki ji prosti čas in preživljanje le – tega narekujejo mediji. Vrednote Cerkev so preveč tradicionalne in konzervativne za današnjo mladino. Res pa je, da se delno prekrivajo s tradicionalnimi vrednotami Cerkev, ker so le te ponotranjene s strani pomembnih drugih (duhovnik) v sekundarni socializaciji (verouk). Mediji s svojim močnim vplivom res projecirajo nove vrednote mladostnikom, ki pa jih z razvojem globalizacije ponotranjajo. Zanimanje za obisk v Cerkvi upada, posledično pa se vse manj mladih odloča za poklic duhovnika. Za upad zanimanja v Cerkvi je kriva staromodnost in tradicionalnost le te in najin intervjuvanec je navedel nekaj razlogov za neodločanje mladih za poklic duhovnika. Glavni problematični razlog je celibat, drugi razlogi pa so preplitka duhovnost, nemogoč razvoj kariere in staromodnost poklica.

4. VIRI IN LITERATURA

- Barle – Lakota Andreja; Počkar Mirjam; Novak-Fajfar Bojana; Rener Tanja; G. Antič Milica; Popit Tanja; Pluško Alojz; Ratkai-Ilič Marjana;. Sociologija: Učbenik za 280-urni predmet sociologije v 4. letniku gimnazijskega izobraževanja; DZS; Ljubljana 2004
- Marko Kerševan;. Religija kot družbeni pojav; Mladinska knjiga, Ljubljana 1975
- Marko Kerševan;. Religija in slovenska kultura; Znanstveni inštitut filozofske fakultete v Ljubljani in Partizanska knjiga; Ljubljana 1989
- Sergej Flere; Marko Kerševan; Religija in sodobna družba;. Znanstveno in publicistično središče Ljubljana 1995
- Pečkar Mirjam; Popit Tanja; Novak-Fajfar Bojana; Pluško Alojz; Barle-Lakota Andreja;. DZS, Ljubljana 2004
- <http://www.pfmb.uni-mb.si/sociologija/catalog.htm>

5. PRILOGE:

ANKETA

Za temo raziskovalne naloge, pri sociologiji sva izbrala vlogo rimskokatoliške cerkve v življenju mladine. Pri tem rabiva podatke dijakov 4. letnika. Prosiva te, da nama pri tem pomagaš. Pri vsakem vprašanju obkroži po en odgovor. Anketa je anonimna, zato se zanašava na tvojo odkritost.

Že vnaprej hvala za sodelovanje!

SPOL: M Ž

1. Ali si pripadnik/-ca rimskokatoliške cerkve?

- a.) da
- b.) ne

2. Če si obkrožil/-a DA, kako pogosto se udeležuješ cerkvenih dejavnosti (maša...)

- a.) 1-krat ali večkrat tedensko
- b.) 1-krat ali 2-krat mesečno
- c.) Ob večjih praznikih (Božič, Velika Noč)
- d.) Drugo_____

3.) Oštevilčite naslednjih pet vrednot po vrstnem redu, za vas od najpomembnejše do manj pomembnejših! (1-naj pomembnejša,..., 5-manj pomembnejša)

Prijateljstvo	
Zabava	
Zaupanje	
Družina	
Denar	

4.) Kako vi vidite duhovnika?

- a.) kot prijatelja
- b.) kot »očeta«
- c.) kot učitelja
- d.) drugo_____

5.) Kateri razlogi so po vaše krivi, da se več mladih ne odloča za poklic duhovnika?

- a.) celibat
- b.) staromodnost poklica
- c.) nezmožnost razvijanja kariere
- d.) drugo_____

VLOGA RIMSKOKATOLIŠKE CERKVE V ŽIVLJENJU MLADINE

- 6.) Kakšna je podoba rimskokatoliške cerkve v medijih?
- a.) pozitivno
 - b.) negativno
- 7.) Utemelji to izbiro!
- a.) pozitivna: _____
 - b.) negativna _____
- 8.) Kaj menite o tradicionalnosti rimskokatoliške cerkve (vrednote, norme)?
- a.) preveč tradicionalna
 - b.) ravno prav tradicionalna
 - c.) premalo tradicionalna
 - d.) drugo _____
- 9.) Ali se strinjate, da bi uvedli verouk v šolah, kot izbirni predmet?
- a.) da, ker: _____
 - b.) ne, ker: _____
- 10.) Cerkev ne odobrava homoseksualnosti. Kako vi gledate na homoseksualce?
- a.) jih odobravam
 - b.) jih ne odobravam
 - c.) nimam posebnega mnenja
 - d.) drugo _____
- 11.) Kaj vi menite o spolnosti pred poroko?
- a.) odobravam
 - b.) sem proti
 - c.) drugo _____
- 12.) Ali se udeležuješ kakšne izmed zabavnih dejavnosti cerkve?
- a.) da
 - b.) ne
- 13.) Če si na prejšnje vprašanje odgovoril z da, katerih se torej udeležuješ?
- a.) mladinskih zborovanj
 - b.) oratorijev
 - c.) drugo _____

Zahvaljujete se ti za sodelovanje!

VPRAŠANJA ZA INTERVJU Z DUHOVNIKOM: VLOGA RIMOKATOLIŠKE CERKVE V ŽIVLJENJU MLADINE

- **Koliko let že opravljate poklic duhovnika?**
- **Kaj vas je navdušilo za opravljanje tega poklica?**
- **Kakšna je vaša vloga pri vzgoji mladih?**
- **Naštejte pet vrednot, ki se Vam zdijo najpomembnejše (v moderni družbi mladih)? (za vsako vrednoto še kratek opis, vašo razlago)!**
- **So te vrednote prisotne pri današnji mladini?**
- **Katere so tradicionalne vrednote med mladimi in v kolikšni meri so to tudi vrednote RKC?**
- **Kako se RKC prilagaja moderni mladini, oziroma na kakšen način jo nagovarja?**
- **Zakaj se po vašem mnenju več mladih ne odloča za poklic duhovnika?**
- **Ali (mislite), da upada obisk mladih pri dejavnostih cerkve? (če da, zakaj je tako, po vaše?)**
- **Kaj je po vašem krivo za upad obiska (ali so dejavniki znotraj cerkve ali izven nje? kateri?)**
- **Ali je po vašem mnenju RKC preveč tradicionalna?**
 - a.) **preveč tradicionalna**
 - b.) **ravno prav tradicionalna**
 - c.) **premalo tradicionalna****(Prosim, da izbrano trditev podprete s primerom)**
- **Kako vi vidite vpliv medijev na današnjo mladino?**
- **Katere negativne in pozitivne vrednote po vaše projicirajo mediji?**

INTERVJU 1

1. Koliko let že opravljate poklic duhovnika?

- trenutno teče tretje leto; v duhovnika sem bil posvečen 29. junija 2004.

2. Kaj vas je navdušilo za opravljanje tega poklica?

- najprej so bili to starši, ki so nas sicer pošiljali k sv. maši, vendar ne pod prisilo; tu je potem domači župnik, ki je dopustil, da smo mu v župnišču veliko pomagali; nato so bili to salezijanci s svojim prijateljskim, domačim pristopom – pravzaprav sem se za duhovnika salezijanca odločil zaradi njih, saj sem čutil, da bi nekaj takega rad postal tudi jaz.

3. Kakšna je vaša vloga pri vzgoji mladih?

- moja vloga med mladimi je biti njihov **prijatelj** in **oče**. Biti prijatelj med njimi pomeni, da jih spremljam, z njimi naredim kakšno neumnost, da sem med njimi, da me sprejmejo in postanem oseba, ki ji bodo zaupali; biti oče pa pomeni, da jih opomnim na določene stvari, da se name kot duhovnika lahko obrnejo v različnih situacijah, ko jim lahko tudi pomagam.

4. Naštej pet vrednot, ki se Vam zdijo najpomembnejše (v moderni družbi mladih)?

- vprašanja sicer nisem najbolje razumel: odgovoril bom, katere so po mojem mnenju najpomembnejše vrednote današnjega mladostnika: **prijateljstvo** – brez prijateljev ne znajo živeti; so jim zelo pomembni; verjetno tudi zato, ker v domačih družinah ne najdejo dovolj možnosti za pogovor, ...; **zabava** – na žalost številni mladi živijo od ene zabave, od enega pijančevanja do drugega; vmes pa le toliko, da »preživijo«; **zaupanje** – v današnji težki družbi potrebujejo nekoga, ki mu lahko zaupajo; ali je to prijatelj/ica; fant/dekle; nekdo drug; **družina** – ker prave družine ni, jo zelo pogrešajo; **denar** – mladi mislijo, da se z denarjem lahko vse dobi; veliko večino stvari res, denar je za življenje tudi potreben, ni pa bistven za srečo v življenju

5. So te vrednote prisotne pri današnji mladini?

- tradicionalne vrednote mladih sem naštel zgoraj; dejstvo je, da se le delno prekrivajo z vrednotami Cerkve (pokrivajo se pri družini, zaupanju, prijateljstvu); treba pa je povedati, da vse te vrednote niso najbolj pomembne za Cerkev
- Cerkev je danes eden od »trgovskih centrov«, ki mladim kaže pot v življenje; tega se moramo zavedati; Cerkev se mladim bliža tako, da jim nudi prostor, kjer lahko živijo svojo kreativnost in mladost; da duhovniki z mladimi živimo; da iščemo poti tudi do tistih mladih, ki so morda zašli iz prave poti (SKALA, BUS VESELJA,); to pa ne pomeni, da bo Cerkev zapustila svojo dogmo, svoj nauk samo zato, da bo blizu mladim; CERKEV MORA KAZATI PRAVO POT MLADIM, ONI PA NAJ SE ODLOČIJO, ALI SE S TEM STRINJAJO ALI NE.
- Mladi se za duhovniški poklic ne odločajo iz več razlogov: preplitka **duhovnost** (ni več tradicionalne vere); mišljenje, da kot duhovnik ne moreš biti **srečen**; problem **celibata** (samskosti); kot duhovnik ne moreš delati **kariere**; biti duhovnik je nekaj **staromodnega**; premalo odločnosti in poguma, ko se je potrebno **odločiti**
- Morda upada dejavna mladina v Cerkvi; morda jih je danes številčno malo manj, čeprav moramo povedati, da so danes mladi drugače dejavni kot pred 20. leti; in po drugi strani, imamo nekatere mlade ki so veliko bolj zavzeti in dejavni kot mladi pred toliko in toliko leti; na to je treba gledati psihološko (današnja mladina je PASIVNA) in to ne le v Cerkvi

VLOGA RIMSKOKATOLIŠKE CERKVE V ŽIVLJENJU MLADINE

- **Znotraj Cerkve:** cerkev pri določenih pogledih na življenje ne popusti in ne more popustiti; določenim svojim pogledom se ne sme odreči, zato nekateri mladi zapuščajo cerkev; potem so tu še osebne zamere s kakšnim duhovnikom,
- **Zunaj Cerkve:** družbena nenaklonjenost Cerkvi; mišljenje, da je vse v Cerkvi zastarelo; da so v Cerkvi sami pedofili, ... (mediji)
- **Ravno prav tradicionalna**
- Mediji imajo danes velikanski vpliv na mlade; veliko večji kot šola, Cerkev in družina skupaj
- Negativne vrednote: **razbrzdane spolnosti, agresije, neiskrenosti, življenja kar tako, neodgovornosti dani obljubi,...**
Pozitivnih vrednot današnji mediji skoraj ne prinašajo: **prijateljstvo, enakopravnost** (pa še ta je izprijena), ...

INTERVJU 2

Za anketo - mnenje, ki bi ga najprej rad napisal ob prebiranju vprašanj.

- vprašanja so napisana preveč površno in ne zajemajo pravega odnosa Mladi in Cerkev v Sloveniji. Cerkev ni samo in predvsem ni človeška ustanova, ampak vse prej kaj drugega. Odrta je za vse, ki sprejmejo način življenja in dela v Cerkvi.....

1. 20. let
2. delo z mladimi in srečanje z duhovniki, ki so že ta poklic opravljali.
3. biti jim na razpolago – za pogovor , igro, molitev
4. Zaupanje v Boga in življenje o božjih zapovedih, spoštovanje sočloveka, spoštovanje življenja, spoštovanje materialnih dobrin, sprejemanje kulture v kateri živimo. O vsaki točki bi se dalo veliko napisati, vendar kdor hoče to razumeti ne potrebuje veliko razlage drugim razlagati, pa.....
5. Premalo
6. Težko je tukaj govoriti o vrednotah mladih kot določeni populaciji. Danes si vsak preveč po svoje prireja vrednote in živi samo za sebe – ne toliko za druge. So pa tudi skupine in posamezniki, ki jim vrednote /zgoraj našete/ veliko pomenijo in tudi po njih živijo.
7. Naloga Cerkve ni, da se prilagaja določeni skupini. Cerkev ima jasne zakone in tudi cilje – že vrsto let.
8. Res je, da je trenutno manj duhovnikov v naši okolici kot v zgodovini. Vendar še vedno jih je dovolj. Niso tako pomembni duhovniki – bolj verniki.
9. Mislim, da so mladi dejavni tudi v Cerkvi – nekateri zelo in tudi zelo dobro delajo.
10. Kolikor spremljam dejavnosti v Cerkvi, sodelovanje, pripravljenost za pomoč..... je ta še na zelo visokem nivoju. Ni toliko pomembna kvantiteta ampak kvaliteta. In tega je tudi danes v Cerkvi. Priznam so pa tudi napake.
11. Cerkev je ravno prav tradicionalna in odrta za vse.
12. in 13. Mediji – jih premalo poznam in premalo spremljam njihovo dejavnost. Zato ne bi bilo prav, da bi tukaj kaj o njih pisal.